

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B**

SPOLOČNÁ POZÍCIA RADY 2008/944/SZBP

z 8. decembra 2008,

ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu

(Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99)

Zmenené a doplnené:

Úradný vestník

► **M1**

Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1560 zo 16. septembra 2019

Č.	Strana	Dátum
L 239	16	17.9.2019

▼B**SPOLOČNÁ POZÍCIA RADY 2008/944/SZBP**

z 8. decembra 2008,

ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu

*Článok 1***▼M1**

1. Každý členský štát posudzuje podané žiadosti o vývoznú licenciu, vrátane vládnych transferov, na položky zo Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ uvedeného v článku 12 od prípadu k prípadu podľa kritérií uvedených v článku 2.

1a. Ak budú k dispozícii nové relevantné informácie, každý členský štát sa vyzýva k tomu, aby vývozné licencie na položky zo Spoločného zoznamu vojenského materiálu EÚ po ich udelení prehodnotil.

▼B

2. Žiadosti o vývoznú licenciu uvedené v odseku 1 zahŕňajú:

- žiadosti o licencie na fyzický vývoz vrátane vývozu na účely licencovanej výroby vojenského materiálu v tretích krajinách,
- žiadosti o licencie na sprostredkovanie,
- žiadosti o licencie na prevoz alebo prekládku,
- žiadosti o licencie na každý nehmotný transfer softvéru a technológií, napríklad prostredníctvom elektronických médií, faxu alebo telefónu.

Právne predpisy členských štátov určia, v ktorom prípade sa pri žiadostiach vyžaduje vývozná licencia.

*Článok 2***Kritériá****▼M1**

1. Prvé kritérium: Dodržiavanie medzinárodných záväzkov členských štátov, najmä sankcií prijatých Bezpečnostnou radou OSN alebo Európskou úniou, dohôd o nešírení zbraní a o iných otázkach, ako aj iných medzinárodných povinností a záväzkov.

▼B

Vývozná licencia sa zamietne, ak by bolo schválenie okrem iného v rozpore:

- a) s medzinárodnými záväzkami členských štátov a ich záväzkami dodržiavať zbrojné embargá uvalené Organizáciou Spojených národov, Európskou úniou a Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe,
- b) s medzinárodnými záväzkami členských štátov, ktoré vyplývajú zo zmluvy o nešírení jadrových zbraní, dohovoru o biologických a toxínových zbraniach a dohovoru o chemických zbraniach,

▼ M1

- ba) s medzinárodnými záväzkami členských štátov podľa dohovoru o používaní určitých konvenčných zbraní a príslušných protokolov k nemu pripojených;
- bb) s medzinárodnými záväzkami členských štátov podľa Zmluvy o obchodovaní so zbraňami;
- c) s medzinárodnými záväzkami členských štátov podľa Dohovoru o zákaze použitia, skladovania, výroby a transferu protipechotných mín a o ich zničení (Ottawský dohovor);
- ca) so záväzkami členských štátov podľa Akčného programu OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie;

▼ B

- d) so záväzkami členských štátov v rámci Austrálskej skupiny, Kontrolného režimu raketových technológií, Zanggerovho výboru, Skupiny jadrových dodávateľov, Wassenaarskeho usporiadania a haagskeho Kódexu správania proti šíreniu balistických rakiet.

2. Druhé kritérium: Dodržiavanie ľudských práv, ako aj medzinárodného humanitárneho práva v krajine konečného určenia.

— Po posúdení postoja prijímajúcej krajiny k príslušným zásadám, ktoré ustanovili medzinárodné nástroje v oblasti ľudských práv, členské krajiny:

- a) zamietnu vývoznú licenciu, ak existuje zjavné riziko, že by sa vojenská technológia a materiál, ktoré sa majú vyviezť, mohli použiť na vnútornú represiu;
- b) pri vydávaní licencií do štátov, kde príslušné orgány Organizácie Spojených národov, Európskej únie alebo Rady Európy zistili vážne porušovanie ľudských práv, postupujú mimoriadne opatrne a pozorne, od prípadu k prípadu a s prihliadnutím na povahu vojenskej technológie alebo materiálu.

Na tieto účely technológia alebo materiál, ktoré by sa mohli použiť na vnútornú represiu, budú zahŕňať okrem iného technológiu alebo materiál, pri ktorých existuje dôkaz, že navrhovaný koncový užívateľ používa túto alebo podobnú technológiu alebo materiál na vnútornú represiu, alebo pri ktorých sa dá predpokladať, že sa zmení ich uvedené konečné použitie alebo koncový užívateľ a že sa použijú na vnútornú represiu. V súlade s článkom 1 tejto spoločnej pozície sa starostlivo zváži povaha technológie alebo materiálu, najmä ak sú určené na účely vnútornej bezpečnosti. Vnútorná represia okrem iného zahŕňa mučenie a iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, hromadné alebo svojvoľné popravy, zmiznutia, svojvoľné zadržania a iné vážne porušovanie ľudských práv a základných slobôd, ktoré sú uvedené v príslušných medzinárodných nástrojoch v oblasti ľudských práv vrátane Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

▼B

— Po posúdení postoja prijímajúcej krajiny k príslušným zásadám ustanoveným v nástrojoch medzinárodného humanitárneho práva členské štáty:

- c) zamietnu vývoznú licenciu, ak existuje zjavné riziko, že by sa vojenská technológia alebo materiál, ktoré sa majú vyviezť, mohli použiť pri vážnom porušovaní medzinárodného humanitárneho práva.

3. Tretie kritérium: Vnútna situácia v krajine konečného určenia z hľadiska existencie napätia alebo ozbrojených konfliktov.

Členské krajiny zamietnu vývoznú licenciu na vojenskú technológiu alebo materiál, ktoré by vyvolali alebo predĺžili ozbrojené konflikty alebo prehĺbili existujúce napätie alebo konflikty v krajine konečného určenia.

4. Štvrté kritérium: Zachovanie regionálneho mieru, bezpečnosti a stability.

Členské štáty zamietnu vývoznú licenciu, ak existuje zjavné riziko, že zamýšľaný príjemca by vojenskú technológiu alebo materiál, ktoré sa majú vyviezť, použil na agresiu proti inej krajine alebo na násilné uplatnenie územných požiadaviek. Pri posudzovaní týchto rizík členské štáty okrem iného zohľadňujú:

- a) existenciu alebo pravdepodobnosť ozbrojeného konfliktu medzi príjemcom a inou krajinou;
- b) územné požiadavky voči susednej krajine, ktoré sa príjemca v minulosti pokúsil uplatniť silou alebo sa tým vyhrážal;
- c) pravdepodobnosť, že sa vojenská technológia alebo materiál využijú na iné účely než na legitímnu národnú bezpečnosť a obranu príjemcu;
- d) nutnosť nenarušiť regionálnu stabilitu výrazným spôsobom.

5. Piate kritérium: Národná bezpečnosť členských štátov a území, za ktorých vonkajšie vzťahy zodpovedajú členské štáty, ako aj spriateľných krajín a spojeneckých krajín.

Členské štáty zohľadňujú:

- a) možný vplyv vojenskej technológie alebo materiálu, ktoré sa majú vyviezť, na vlastné obranné a bezpečnostné záujmy, ako aj záujmy členských štátov, spriateľných krajín a spojeneckých krajín, pričom uznávajú, že tento faktor nemôže ovplyvniť zohľadnenie kritérií dodržiavania ľudských práv, regionálneho mieru, bezpečnosti a stability;
- b) riziko využitia dotknutej vojenskej technológie alebo materiálu proti ich ozbrojeným silám alebo ozbrojeným silám členských štátov a spriateľných a spojeneckých krajín.

6. Šieste kritérium: Správanie kupujúcej krajiny voči medzinárodnému spoločenstvu, najmä pokiaľ ide o jej postoj k terorizmu, povahu jej spojenectiev a dodržiavanie medzinárodného práva.

▼B

Členské štáty okrem iného zohľadňujú doterajšie správanie kupujúcej krajiny, pokiaľ ide:

- a) o jej podporu alebo podnecovanie terorizmu a medzinárodného organizovaného zločinu;
- b) o dodržiavanie jej medzinárodných záväzkov, najmä o nepoužívaní sily, a medzinárodného humanitárneho práva;
- c) o jej angažovanosť v oblasti nešírenia zbraní a v ďalších oblastiach kontroly zbrojenia a odzbrojovania, najmä podpis, ratifikáciu a vykonávanie príslušných dohovorov o kontrole zbrojenia a odzbrojovaní uvedených v písmene b) prvého kritéria.

7. Siedme kritérium: Existencia rizika, že sa v kupujúcej krajine zmení použitie alebo užívateľ vojenskej technológie alebo materiálu, alebo že sa technológia alebo materiál opätovne vyvezú za nežiaducich podmienok.

Pri posudzovaní vplyvu vojenskej technológie alebo materiálu, ktoré sa majú vyviezť, na prijímajúcu krajinu a pri posudzovaní rizika, že by sa takáto technológia alebo materiál mohli dostať k nežiaducemu koncovému užívateľovi alebo by sa mohli použiť na nežiaduci účel, sa berie zreteľ na:

- a) legitímne obranné záujmy a záujmy vnútornej bezpečnosti prijímajúcej krajiny vrátane akejkolvek účasti na aktivitách Organizácie Spojených národov alebo iných aktivitách na udržanie mieru;
- b) technická spôsobilosť prijímajúcej krajiny použiť takúto technológiu alebo materiál;
- c) schopnosť prijímajúcej krajiny uplatňovať účinnú kontrolu vývozu;
- d) riziko, že sa takáto technológia alebo materiál opätovne vyvezú na nežiaduce miesta určenia, a doterajšie správanie prijímajúcej krajiny, pokiaľ ide o dodržiavanie ustanovení o opätovnom vývoze alebo o predchádzajúcom súhlase s opätovným vývozom, ktoré vyvážajúci členský štát považuje za vhodné ustanoviť;
- e) riziko, že sa takáto technológia alebo materiál dostanú k teroristickým organizáciám alebo k jednotlivým teroristom;
- f) riziko reverzného inžinierstva alebo nezamýšľaného transferu technológie.

8. Ôsme kritérium: Zlučiteľnosť vývozu vojenskej technológie alebo materiálu s technickou a hospodárskou kapacitou prijímajúcej krajiny, pričom sa prihliada na to, že je žiaduce, aby štáty pri plnení svojich legitímnych potrieb bezpečnosti a obrany čo najmenej využívali ľudské a hospodárske zdroje na účely zbrojenia.

Členské štáty na základe informácií z príslušných zdrojov, napríklad zo správ Rozvojového programu Organizácie Spojených národov, Svetovej banky, Medzinárodného menového fondu a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, zohľadňujú, či by navrhovaný vývoz mohol vážne narušiť trvalo udržateľný rozvoj prijímajúcej krajiny. V tejto súvislosti posudzujú relatívnu úroveň vojenských a sociálnych výdavkov prijímajúcej krajiny, pričom tiež zohľadňujú každú pomoc EÚ alebo bilaterálnu pomoc.

▼ B*Článok 3*

Táto spoločná pozícia nemá vplyv na právo členských štátov uplatňovať prísnejšie vnútroštátne politiky.

Článok 4

1. Členské štáty rozošlú podrobnosti o zamietnutých žiadostiach o vývozné licencie v súlade s kritériami tejto spoločnej pozície spolu s vysvetlením dôvodu ich zamietnutia. Skôr, ako niektorý členský štát udelí licenciu, ktorú iný členský štát alebo štáty zamietli pre v podstate rovnakú transakciu v uplynulých troch rokoch, poradí sa najprv s členským štátom alebo štátmi, ktoré zamietnutia vydali. Ak sa aj po týchto konzultáciách členský štát rozhodne, že licenciu udelí, oznámi to členskému štátu alebo štátom, ktoré vydali zamietnutia, a podrobne svoj postup zdôvodní.

2. Rozhodnutie o transfere alebo o zamietnutí transferu akejkoľvek vojenskej technológie alebo materiálu zostáva v právomoci každého členského štátu. Pod zamietnutím licencie sa rozumie, že členský štát odmietne povoliť skutočný predaj alebo vývoz dotknutej vojenskej technológie alebo materiálu, ktorý by sa inak uskutočnil, alebo uzavretie príslušnej zmluvy. Na tieto účely môže zamietnutie podliehajúce oznámeniu v súlade s vnútroštátnymi postupmi zahŕňať zamietnutie povolenia na začatie rokovaní alebo zamietavú odpoveď na formálnu úvodnú žiadosť o informácie o konkrétnej objednávke.

3. Členské štáty nakladajú so zamietnutiami a konzultáciami ako s dôvernými informáciami a nevyužívajú ich na obchodné účely.

Článok 5

Vývozné licencie sa udeľujú iba na základe spoľahlivých predchádzajúcich vedomostí o konečnom použití v krajine konečného určenia. Vo všeobecnosti sa vyžaduje dôkladne preverené osvedčenie o koncovom užívateľovi alebo náležitá dokumentácia a/alebo nejaký druh úradného povolenia, ktoré vydala krajina konečného určenia. Pri posudzovaní žiadostí o licencie na vývoz vojenskej technológie alebo materiálu na účely výroby v tretích krajinách členské štáty zohľadňujú najmä možné využitie hotového výrobku v krajine výroby a riziko, že by sa mohlo zmeniť použitie alebo užívateľ hotového výrobku, alebo že by sa hotový výrobok mohol vyviezť nežiaducemu koncovému užívateľovi.

▼ M1*Článok 6*

Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Rady (ES) č. 428/2009⁽¹⁾, kritériá uvedené v článku 2 tejto spoločnej pozície a konzultačný postup ustanovený článkom 4 sa uplatňujú aj na členské štáty vo vzťahu k položkám a technológii s dvojakým použitím uvedeným v prílohe

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 428/2009 z 5. mája 2009, ktorým sa stanovuje režim Spoločenstva na kontrolu vývozov, prepravy, sprostredkovania a tranzitu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 134, 29.5.2009, s. 1).

▼ M1

I k nariadeniu (ES) č. 428/2009, ak existuje závažný dôvod predpokladať, že koncovým užívateľom týchto položiek a technológií budú ozbrojené sily, vnútorné bezpečnostné zložky alebo podobné zložky prijímajúcej krajiny. Odkazy v tejto spoločnej pozícii na vojenskú technológiu alebo materiál sa považujú za odkazy aj na takéto položky a technológiu.

Článok 7

S cieľom zabezpečiť čo najväčšiu účinnosť tejto spoločnej pozície sa členské štáty v rámci SZBP usilujú o posilnenie svojej spolupráce a podporu ich zblížovania v oblasti vývozu vojenskej technológie a materiálu, okrem iného prostredníctvom výmeny príslušných informácií vrátane informácií o oznámeniach o zamietnutí a o politikách vývozu zbraní, ako aj prostredníctvom identifikácie možných opatrení na ďalšie zvýšenie zblížovania.

Článok 8

1. Každý členský štát predloží Európskej službe pre vonkajšiu činnosť každý rok do 30. júna informácie o svojom vývoze vojenskej technológie a materiálu za predchádzajúci kalendárny rok a o vykonávaní tejto spoločnej pozície.

2. Výročná správa EÚ, ktorá vychádza z príspevkov všetkých členských štátov, sa predloží Rade na prijatie a sprístupní sa verejnosti vo forme opisnej správy a online databázy s možnosťou vyhľadávania na webovom sídle Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

3. Okrem toho každý členský štát, ktorý vyváža technológiu alebo materiál uvedené na Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ, uverejní národnú správu o svojom vývoze vojenskej technológie a materiálu, ktorej obsah bude v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

▼ B*Článok 9*

Na základe zásad a kritérií tejto spoločnej pozície členské štáty v rámci SZBP podľa potreby spoločne posúdia situáciu možných a skutočných príjemcov vývozu vojenskej technológie alebo materiálu z členských štátov.

Článok 10

Hoci členské štáty môžu v prípade potreby zohľadniť aj účinok navrhovaného vývozu na svoje hospodárske, sociálne, obchodné a priemyselné záujmy, tieto faktory nesmú mať vplyv na uplatňovanie uvedených kritérií.

▼ B*Článok 11*

Členské štáty vynakladajú čo najväčšie úsilie, aby nabádali iné štáty, ktoré vyvážajú vojenskú technológiu alebo materiál, aby uplatňovali kritériá tejto spoločnej pozície. Členské štáty si s tretími krajinami, ktoré tieto kritériá uplatňujú, vymieňajú skúsenosti so svojimi politikami kontroly vývozu vojenskej technológie a materiálu a s uplatňovaním týchto kritérií.

Článok 12

Členské štáty zabezpečia, aby im ich vnútroštátne právne predpisy umožňovali kontrolu vývozu technológie alebo materiálu uvedeného v Spoločnom zozname vojenského materiálu EÚ. Spoločný zoznam vojenského materiálu EÚ slúži ako orientačný bod pre vnútroštátne zoznamy vojenskej technológie a materiálu členských štátov, priamo ich však nenahrádza.

▼ M1*Článok 13*

Užívateľská príručka k tejto spoločnej pozícii, ktorá sa pravidelne preskúmava, slúži ako usmernenie na vykonávanie tejto spoločnej pozície.

▼ B*Článok 14*

Táto spoločná pozícia nadobúda účinnosť dňom jej prijatia.

▼ M1*Článok 15*

Táto spoločná pozícia sa preskúma päť rokov po dátume prijatia rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/1560 ⁽¹⁾.

▼ B*Článok 16*

Táto spoločná pozícia sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1560 zo 16. septembra 2019, ktorým sa mení spoločná pozícia 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 239, 17.9.2019, s. 16).